

knyttede hertil, jfr. foran Sp. 2877 —, men det afgørende Synspunkt maatte være at tilvejebringe *en Ordning, der sikrede den juridiske Fagdommers Medvirkning, saa snart Sagen viste sig ikke at kunne forliges*, og som samtidig havde en praktisk Karakter i Modsætning til den tidligere drøftede fakultative Ordning. En Forening af disse centrale Synspunkter inden for begge Meningsgrupper maatte kunne finde Sted, saaledes at man under Opretholdelse i videst muligt Omfang af den af Landbrugets Repræsentanter forsvarede principale Ordning, som den har fundet Udtryk i den gældende Husdyrvoldgiftslov, sikrede en ogsaa fra juridisk Side tilfredsstillende Sagsbehandling i Husdyrvoldgiftsretterne ved obligatorisk at anordne Fagdommers Medvirken i disse Retter baade i første og anden Instans.

Et Forslag baseret paa disse Synspunkter har da ogsaa vundet hele Udvalgets Tilslutning som Udtryk for, hvad der antagelig ogsaa vil kunne samle de folkelige og juridiske Synspunkter uden for Udvalget. Dog ønsker Husmand *P. M. Jensen* at fremhæve, at han for sit Vedkommende — uden dog at ville stille Særforslag i saa Henseende — maa fastholde som den mest tilfredsstillende Ordning, at de nuværende Voldgiftsinstitutioner uden Dommerens Medvirkning i første Instans bevares.

Det Forslag, hvormed Udvalget har samlet sig, og for hvis Enkeltheder der gøres nærmere Rede nedenfor, indeholder følgende Hovedtræk:

Man bevarer som Grundlag for Ordningen den nuværende Husdyrvoldgiftslov med en Række Reformier med Hensyn til de enkelte Paragraffer. Men naar Forlig forges har været prøvet for Voldgiftsretten, *tiltræder den stedlige Underretsdømmer Retten*. Naar der saaledes er sikret Voldgiftsretten et juridisk Element, findes der ikke Grund til at opretholde den dobbeltsporede Ordning, at Parterne ved Aftale skal kunne indbringe Sagen for den ordinære Ret. Denne Ordning, der i hidtidig Praksis har været uden Betydning, jfr. ovenfor Sp. 2869, og som er uforenlig med den af Udvalget foreslaaede Samling af Regressagerne under een Sag, bortfalder, med andre Ord: Voldgiftsordningen gøres *obligatorisk*.

Ligeledes kan det nu forsvares principielt at henlægge *al Bevisførelse, derunder Førelse af Vidner (bortset fra subsidier Vidneafhøring), direkte under Voldgiftsretten*.

Den nuværende *Appelordning* med Overvoldgiftsretter (staaende Voldgiftsdomstole) bevares, men saaledes at *Formanden for Overvoldgiftsretten bliver en Landsdommer*.

Det er Udvalgets Opfattelse, at man gennem denne Ordning, der formelt bevarer de „Husdyrvoldgiftsretter“, som Landbrugets Repræsentanter er gaaet ind for at opretholde, paa en praktisk og naturlig Maade sikrer Tilstedeværelsen af juridisk Sagkundskab, naar Forligsforhandlingen glipper. Ogsaa Udvalgets ikke-juridiske Medlemmer er — med Undtagelse af Husmand *P. M. Jensen* — kommet til den Overbevisning, at kun denne Sagkundskab kan afhjælpe de Ulemper og Mangler, som har givet Anledning til Udvalgets Nedsættelse.

Et godt Forbillede for den nye Ordning er for kort Tid siden blevet givet ved Lov Nr. 54 af 23. Marts 1937 om Leje. Denne indfører ved § 76 netop under Betegnelsen „Voldgiftsret“ en Ret bestaaende af en Dommer som Formand og to Lægmænd og gør Sagernes Henlæggelse under denne obligatorisk.

I ganske særlig Grad taler for den her skitserede Ordning dens simplificerede, let overskuelige Enhedssystem. Regressagerne Samling — som Udvalget som nævnt er enedes om — stiller langt større Krav til Voldgiftsretten end den hidtidige Ordning. Kun naar alle Sagerne *kan* samles ved den samme Ret — uden Hensyn til Forbehold etc. —, og kun naar Retten rummer en kvalificeret Jurist, er der Mulighed for en praktisk heldig Gennemførelse af Tanken om en saadan Samling.